

Ақийда дарслари (196-дарс). Фаришталарнинг сифатлари (1-қисм)

19:01 / 22.08.2022 6001

Аллоҳ таоло Қуръони Каримда фаришталарнинг сифатлари ҳақида бир қанча оятлар нозил қилган. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам ҳам ўз ҳадиси шарифларида фаришталар ҳақида сиз билан бизга керакли маълумотларни берганлар. Биз ўша сифатларга иймон келтирмоғимиз керак.

1. Имом Муслим Оиша онамиздан ривоят қилган ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам «Фаришталар нурдан яратилгандирлар. Жинлар оловнинг тутунидан яратилгандир. Одам сизга васф қилинган нарсдан яратилгандир», деганлар.

Фаришталар нурдан яралганини ҳозирги замон илми ҳам тасдиқлади.
Уламолар: «Фаришталар нурдан яратилганлари учун ҳам, нурнинг тезлиги ҳаддан зиёд бўлганидан ҳам кўзга кўринмайдилар», дейишади.

2. Аллоҳ таоло Нисо сурасида:

نَمَوْنُ وَنُوبَّرِقُمْ لِمَا لَمْ يَلْمِ الْوَالِدُ وَالْوَالِدَةُ وَلِأَسْوَىٰ مَا كَانَتْ تَتَّبِعُونَ
أَعْيَمَ عَمَّهِ لِمَا لَمْ يَشْخِصْ فَ رُبَّكَ تَسِي وَي وَه تَدَابِعَ نَعْفُكَ تَسِي

«Масих ҳам, муқарраб фаришталар ҳам Аллоҳга банда бўлишдан зинҳор ор қилмаслар», деган (172-оят).

Бу оятдан улкан бир ҳақиқат англаб олинади.

Ушбу ояти каримада дунёдаги ҳамма-ҳамма – Ийсо алайҳиссалом ҳам, Аллоҳга яқин (муқарраб) фаришталар ҳам Аллоҳга ибодат қилишдан бош тортмасликлари таъкидланмоқда.

Бундан фаришталар Аллоҳ таолога ибодат қилиши ва Унга яқин бўлганлари ҳам борлигини билиб оламиз.

3. Аллоҳ таоло Таҳрим сурасида:

أَهْيَلَعُ رَاجِحُ لَأَوْسَانٍ لَأَهُدُوقَ وَأَرَانٍ مَكِّي لَهْ أَوْ مَكْسُفَنَ أَوْقِ أَوْنَمَ نِي دَلِ أَهْيَ أَيْ
نَ وَرْمُؤِي أَمَ نَ وَوَلَعُ فَيَ وَ مَهْرَمَ أَمَ لَلِ نَ وَصُعِي أَلِ دَائِشُ طَالَعُ كَيْئَ أَلَمَ

«Эй иймон келтирганлар! Ўзингизни ва аҳли аёлингизни ёқилғиси одамлару тошдан бўлган оловдан сақланг. Унинг тепасида қўпол, дарғазаб фаришталар бўлиб, улар Аллоҳнинг амрига исён қилмаслар ва нимага буюрилсалар, шуни қилурлар», деган (6-оят).

Бу ояти каримада Аллоҳ таоло мўмин-муслмон бандаларига ўзларини ва аҳли аёлларини охираат оташидан сақлашни буюрмоқда.

«Эй иймон келтирганлар! Ўзингизни ва аҳли аёлингизни ёқилғиси одамлару тошдан бўлган оловдан сақланг».

Мазкур ўтдан сақлаш гуноҳларни тарк этиш ва тоат-ибодат қилиш билан бўлади.

Дўзахнинг яна бир даҳшатли томони – унинг қўриқчилари қўпол ва шафқатсиз фаришталардир.

«Унинг тепасида қўпол, дарғазаб фаришталар бўлиб, улар Аллоҳнинг амрига исён қилмаслар ва нимага буюрилсалар, шуни қилурлар».

Улардан ҳеч ким қочиб қутула олмайди. Шу билан бирга, мазкур фаришталар Аллоҳ таолога мутлақ итоатдирлар, нима амр қилса, ўшанга оғишмай амал қиладилар. Булар ҳам фаришталарнинг муҳим сифатларидандир.

4. Аллоҳ таоло Анбиё сурасида:

نَوْمُكُمْ دَابِعٌ لَّعْنَةُ أَحْبُسْ أَدَلَّوْ نَمَحَّرَلَا دَحَّتَا أَوْلَاقَو
نَوْلَمَغَيَّهِ هَرْمَأَب مُهَوَلْ وَقَلَّابُ هَنُوقُ بَسَيَّ أَل

«(Мушриклар) «Роҳман фарзанд тутди», дейишди. У Зот покдир. Йўқ! Икром этилган бандалардирлар. Ундан олдин сўз айтмаслар. Улар Унинг амри ила амал қилурлар», деган (26-27-оятлар).

Турли замон мушриклари Аллоҳнинг фарзанди бор, деб ҳар хил нотўғри эътиқодда бўлганлар. Яҳудий мушриклар «Узайр Аллоҳнинг боласидир», деганлар. Насоро мушриклар: «Масийҳ Аллоҳнинг боласидир», деганлар. Араб мушриклари эса «Фаришталар Аллоҳнинг қизларидир», деганлар. Ҳа, мушриклар Аллоҳга боласи борлик нисбатини бердилар.

«Роҳман фарзанд тутди», дейишди».

Бу оятда гап араб мушриклари ҳақида кетмоқда. Улар: «Аллоҳ фаришталарни ўзига қиз қилиб олди», дедилар.

«У Зот покдир».

Аллоҳ бу нуқсондан покдир. Ўзига фарзанд тутиш эҳтиёжи инсонда бор. Аллоҳда йўқ. Бу иш Аллоҳ учун нуқсон ҳисобланади. У эса бундан покдир.

«Йўқ! Икром этилган бандалардирлар».

Йўқ, мушрикларнинг гапи нотўғри. Фаришталар Аллоҳнинг қизлари эмас, балки икром этилган бандаларидир.

«Ундан олдин сўз айтмаслар. Улар Унинг амри ила амал қилурлар».

Фаришталар шунчалик одобли, шунчалик итоатли, шунчалик Аллоҳни улуғлайдиларки, ҳатто Унинг олдида бирор оғиз сўз айтишга ботинмайдилар. Фаришталар Аллоҳ нима амр қилса, сўзсиз амалга

оширадилар.

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди

Давоми бор...